

Konsekvenser af et stort alkoholforbrug ?

Kursus til dig, der skal undervise frontpersonale
i tidlig opsporende samtale.

Ulrik Becker
København 010414

ulbe@si-folkesundhed.dk

WHO

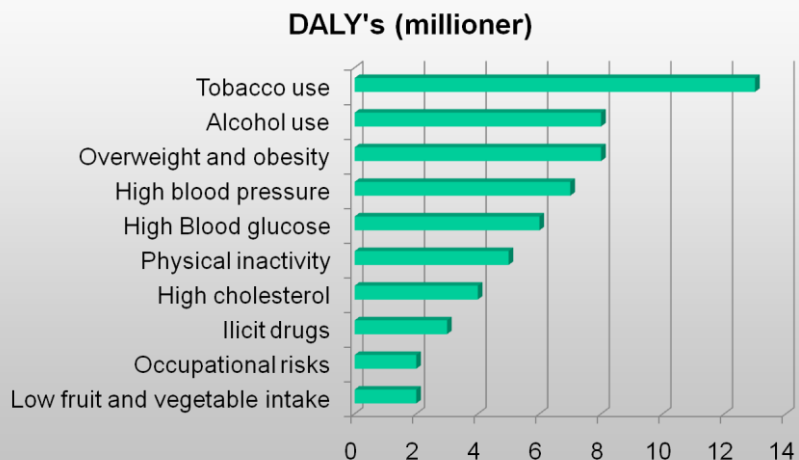
Alkohol er en vigtigere årsag til
helbredsproblemer og tidlig
død end for eksempel

Sukkersyge
Astma

Alkohol

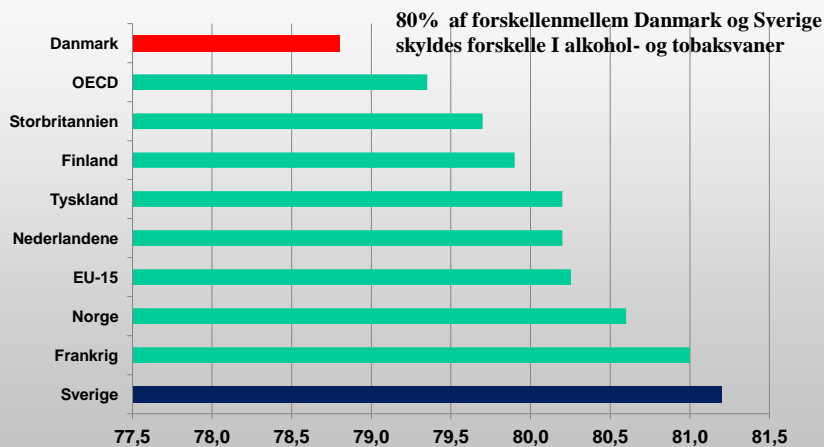
- **Positive effekter**
  - Stemnings-øgende
  - Angst-dæpende
  - Forbedrer social funktion
  - Reducerer stress
  - Anti-depressivt
  - Mindre hjertesygdom
  - Generelt bedre helbred
- **Negative effekter**
  - Kronisk leversygdom
  - Kronisk pankreatitis
  - Polyneuropati
  - Diaré
  - Apopleksi
  - Cancer
  - Hypertension
  - Graviditet
  - Endokrinologi
  - Afhængighed
  - Socio-økonomisk deroute

10 leading causes of DALY's High-income countries

Global health risks. Mortality and burden of disease attributable to selected major risks. WHO 2009

Middellevetid 2008

Sundhedsstyrelsen. Internationale nøgletal på sundhedsområdet. 2010

Hvad betyder alkoholdødsfaldene?

• Danmark mister
middellevetid

- Mænd: 1 år 4 måneder
- Kvinder: 6-7 måneder

• Individet mister
levetid

- Mænd: 23 år
- Kvinder: 24 år

Alkoholproblemet størrelse 2003/2004

- 11.229 indlæggelser - psykiatrisk afd. ↓ (2003)
- 17.109 indlæggelser - somatiske afdelinger ↑ (2003)
- 10.224 detentionsanbringelser (2006) ↓
(600 bragt til sygehus)
- 9.823 afgjorte sager om spirituskørsel (2009)

Sundhedsstyrelsen 2004/Politiet 2005

www.bispebjerghospital.dk/BBHkliniskSygdomsforebyggelse.nsf

- Færre og mindre ulykker
- Svækket immunforsvar: **½-2 måneder**
- Blodmangel: **1 måned**
- Øget stressreaktion: **1-4 uger**
- Dårlig sårheling med betændelse og blødning: **2 måneder**
- Flere komplikationer ved operation: **1 måned**
- Vitaminmangel og proteinmangel: **flere uger afhængig af kost**

Alkoholisk psykose: delvis bedring

Demens: **delvis bedring efter mange måneder**

Epilepsi: **delvis bedring**

Katar og blødning: **1-2 uger**

Åreknuder: **delvis bedring**

Lungebetændelse og tuberkulose: **bedre forløb**

Fedtlever: **½-3 måneder**

Leverbetændelse: **delvis bedring**

Skrumpelever: **delvis bedring**

Pseudocushing: **dage til uger**

Væske i bughulen: **delvis bedring**

Diaré: **1-3 dage**

(♀) Menstruationsforstyrrelser: **delvis bedring**

Nedsat fertilitet: **delvis bedring**

Fosterskader: **mindste udvikling af skader og bedre vækst**

Søvnforstyrrelser: **flere måneder**

Forgiftning: **1-2 dage**

Abstinenser: **½-2 uger**

Kramper og delirium tremens: **1 uge**

Kræft i mundhule, svælg og strube: **bedret forløb**

(♂) Vækst af bryster: **delvis bedring**

Forhøjet blodtryk: **1-2 uger**

Forstyrrelse af hjerterytmen: **4 uger**

Forstørrelse af hjertet: **delvis bedring**

Svag hjertemuskel: **1-3 måneder**

Mavekatar og -blødning: **1-2 uger**

Knogleskørhed med brud: **< 6 måneder**

Bugspytkirtelbetændelse og sukkersyge: **delvis bedring**

(♂) Nedsat potens, nedsat sædkvalitet: **delvis bedring**

Nerveskader: **mange måneder**

Svækkelse af muskler: **flere måneder**

Fysiske fordele ved at holde op med at drikke

- og den tid det tager før tilstandene normaliseres

Alkohol - forebyggelse på sygehus, 2003.

STATENS INSTITUT
FOR FOLKESUNDHED

SYDDANSK UNIVERSITET

Sundhedsstyrelsen

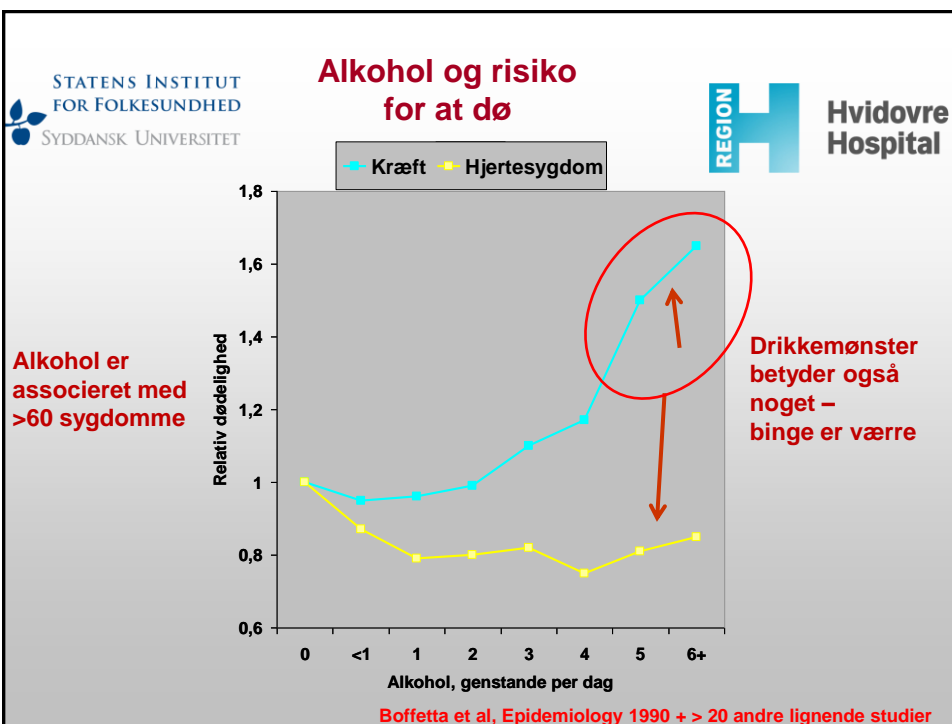
REGION H Hvidovre Hospital

ALKOHOL OG HELBRED

Alkohol som sygdomsårsag

- **Skrumpelever** 63%
- **Hjerneblødning** 26%
- **Mundhulecancer** 41%
- **Spiserørscancer** 46%
- **Andre Cancerformer** 11%
- **Mord** 41%
- **Trafikulykker** 45%
- **Andre ulykker** 32%

WHO 2002

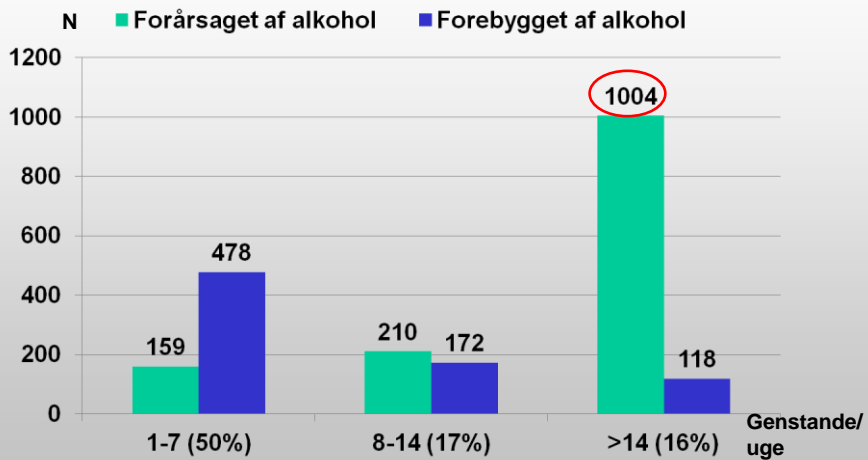

STATENS INSTITUT
FOR FOLKESUNDHED
SYDDANSK UNIVERSITET

Alkoholrelaterede dødsfald Kvinder

Hvidovre
Hospital

Eliassen M, Becker U, Grønbaek M, Juel K, Tolstrup JS.
Alcohol-attributable and alcohol-preventable mortality in Denmark: an analysis of which intake levels contribute most to alcohol's harmful and beneficial effects. *European Journal of Epidemiology*. 2014, in press

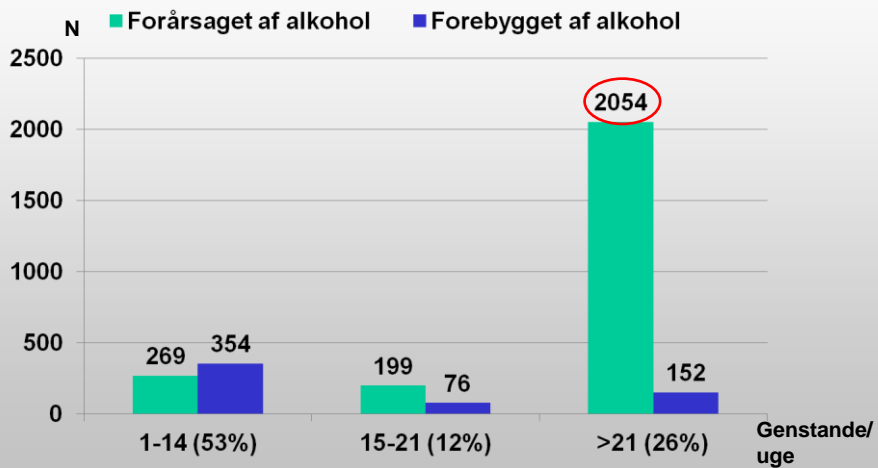

STATENS INSTITUT
FOR FOLKESUNDHED
SYDDANSK UNIVERSITET

Alkoholrelaterede dødsfald Mænd

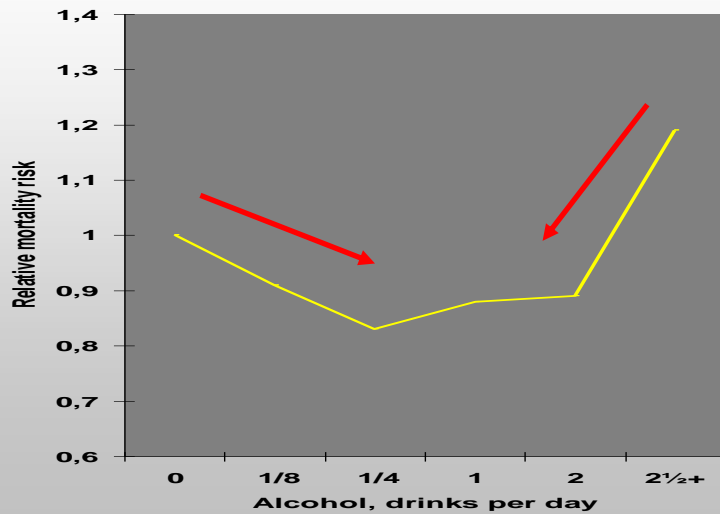

Hvidovre
Hospital

Eliassen M, Becker U, Grønbaek M, Juel K, Tolstrup JS.
Alcohol-attributable and alcohol-preventable mortality in Denmark: an analysis of which intake levels contribute most to alcohol's harmful and beneficial effects. *European Journal of Epidemiology*. 2014, in press

Alkohol og dødelighed Ændringer

Postoperativ sygelighed alkoholproblemer

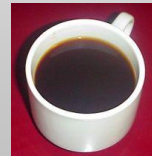
- **Alkoholforbrug > 5 genstande /dag (> genstandsgrænserne)**
  - Infektioner generelt (OR cirka 3)
  - Lungekomplikationer (OR 2-5)
  - Sårkomplikationer efter abdominalkirurgi (OR 2,5-5)
  - Neurologiske komplikationer
  - Forlænget indlæggelsestid.
- **Afholdenhed i mindst 4 uger før operation**

Andre risikofaktorer ??

Faktor X

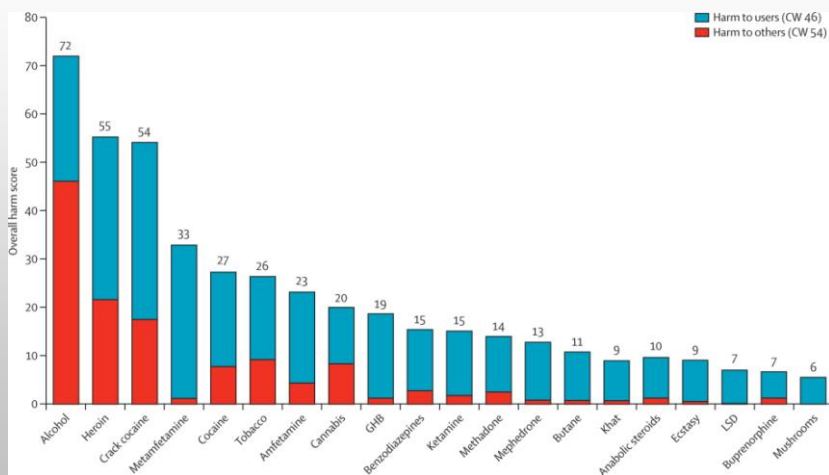
- **Alle afhængige** **35 - 65 %**
- **Depressive symptomer** **30 %**
- **Angstlidelser** **35 %**
  - Unge med angstlidelser: 3 x risiko for alk.afh.
- **ADHD** **30-50 %**
  - 50 % har dyssocial personlighedsforstyrrelse
- **Personlighedsforstyrrelser** **25-30 %**
- **PTSD**
- **Psykoser**

1. Stof- og alkohol-afhængighed - 35 -50%
2. Angst –lidelser - 40%
3. Depression - 35%
4. Manio-depressiv lidelse - 15%
5. Personlighedsforstyrrelser - mange

- **Hyppige kortere sygemeldinger**
  - Sygedagpenge
  - Pension
- **Arbejdsløshed**
  - Kontanthjælp
- **Økonomiske problemer**
- **Skilsmisse**
- **Boligproblemer**
- **Kriminalitet**
- **Spirituskørsel**
- **Social deroute**

Stoffer/alkohol skadevirkninger → 3. mand

Nutt DJ et al. Lancet 2010; 9752: 1558-65

Passiv druk

- **Familien**
  - 600.000 danskere vokset op i alkoholfamilie
  - 60.000 børn hvor én forælder har alkohol-relateret indlæggelse
  - Vold i 19% af “alkoholfamilier vs. 1%
- **Trafik**
  - 64 dræbt i trafikulykker med alkohol + 1.341 uheld
  - 9.779 promillesager
- **Danskerne**
  - 55% er blevet råbt efter eller generet
  - 54% har haft skænderier pga andres drikkeri

- **Cases – 2010 – N=52.366**
  - Alkoholrelaterede diagnoser
  - I behandling (NAB) / Antabus, Campral eller Naltrexon
- **Kontroller**
  - Matchet på alder, køn, uddannelse, civilstand, bopæl
- **Omkostninger**
  - Overførselsindkomster
  - Sundhedsydelse – kommunale medfinansiering
  - Hjælpeforanstaltninger børn og unge

Kommunale omkostninger forbundet med overforbrug af alkohol,
Sundhedsstyrelsen og DSI 2012

	Meromkostninger for gruppen med overforbrug af alkohol i forhold til kontrol. Danmark	Meromkostninger for gruppen med overforbrug af alkohol i forhold til kontrol. Kommune med 50.000 borgere
Kommunal medfinansiering af sundhedsomkostninger	469 mio. kr.	4,3 mio. kr.
Kommunale overførsler og ydelser mv.	2.055 mio. kr.	18,7 mio. kr.
Anbringelser og hjælpeforanstaltninger	591 mio. kr.	5,4 mio. kr.
Personlig og praktisk hjælp	516 mio. kr.	4,7 mio. kr.
Kommunale omkostninger i alt	3.631 mio. kr.	33 mio. kr.

Det koster kassen !!!!
og det er absolut minimumstal !
Udgifter til kommunal alkoholbehandling – 2010:
284 millioner kroner

Kommunale omkostninger forbundet med overforbrug af alkohol,
Sundhedsstyrelsen og DSI 2013

Tablet 17: Kommunale årlige meromkostninger i kommunen samt for en gennemsnitskommune - i de to grupper af alkoholoverforbrugere sammenlignet med deres kontrolgrupper

København	Meromkostninger for gruppen med overforbrug af alkohol i forhold til kontrol	Meromkostninger for gruppen med overforbrug af alkohol i forhold til kontrol. Kommune med 50 .000 borgere
Kommunal medfinansiering af sundhedsmkostninger	66.669.053 kr	4.264.953 kr
Kommunale overførsler og ydelser mv.	186.254.904 kr	18.680.755 kr
Anbringelser og hjælpeforanstaltninger	49.357.257 kr	5.373.641 kr
Personlig og praktisk hjælp	87.849.693 kr	4.700.631 kr
Kommunale omkostninger i alt	390.130.906 kr	33.019.980 kr

Kilde: Egne beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik, Landspatientregisteret, Sygesikringsregisteret, Lægemedelstatistikregisteret, EOJ-data fra kommunerne og Det Nationale Alkoholbehandlingsregister.